

Déli Hírlap

megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetése alatt

A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A Timiş-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83
 (Dos, No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő

Háborus gazdálkodás

(Oe) A statisztikai számadatokat sokan érthetetlen lebecsüléssel kezelik, amit ez a tudomány vajni kevésbé érdemel meg. Az a téves felfogás vezet gyesekek ebben a megítélésben, hogy a gonddal és nagy pontossággal összeállított számsorok, kimutatók és táblázatok nem tükrözik — nem tükrözhetik — vissza a valóságot, az élő életet. Azt állítják, hogy észlelés eredményeket, helyi jelenségeket fogad el általánosnak.

A modern világgazdaság részei — nem hagyva figyelmen kívül a kimulóban levő liberális gazdasági rendszert sem — olyan szoros összefüggésben vannak egymással, hogy teljesen önálló, autarchikus gazdasági rendszert csak az elméleti közgazdászok ismernek. A huszadik század második, de különösen harmadik és negyedik évtizedében az általános élet-színvonalnak, a gépi segédeszközöknek, továbbá a munkamegosztódásnak és a specializálódásnak kivétel nélküli tökélyre való emelésével az államgazdaságok átszakíthatatlan szálakkal fonódtak egybe. Ne beszéljünk egyébről, csak a közlekedés meggyorsulása révén az egyes országok mezőgazdasági és ipari termékeinek ily módon történő gyors kicseréléséről.

Vitathatatlan, hogy külső okok és magasabb érdekek kényszerítő parancsa ideig-óráig készíthet lemondásra népeket és gazdasági rendszereket, de ez nem önállóság, mert hiszen a fenti tény magában hordja az autarchia tagadását. Mindenki abban a tudatban mond le valamiről, hogy csak átmeneti állapotról van szó és a kivételes idő átvészélése után ismét visszatérnek a normális viszonyok. Az elméleti és gyakorlati közgazdaság nemzetközi kiválóságai megegyeznek abban, hogy már az 1914-es, de főleg az 1939-es háború elsődleges indítéka gazdasági okokra vezethető vissza. Elég, ha a világháborút követő párisi környéki békeszerződések-alkotta husz-ezerkilométeres vámfalakról és Oroszországnak a kontinens gazdasági vérkeringéséből történt kikapcsolódásáról tesszünk említést.

Tudott dolog, hogy a háború a békebeli állapotoktól jóval eltérő gazdasági feltételek fennállása esetén lehet sikerrel megvívni. A fegyverben álló nemzet közgazdasági természetű igényei és vágyai javarészüben különböznek a normalitástól. A most folyó fegyveres mérkőzés valóban csak nagyszerű közgazdasági tehetséggel valósíthat meg és biztosíthat harctéri sikereket. Figyelmen kívül hagyjuk azt az általános elfogadott elvet, hogy az egyenruhába öltöztetett polgár jóléte — egészen prózái értelemezik a már nemlétezőnek tekintett „hinterland.” A gépesített háború korában nem kevésbé jelentős az üzemanyag kérdése is. A béke idejében beszerzett kellő mennyiségű készlet segítségével, okosan besorozva, racionális adagolással hosszú ideig lehet biztosítani a minimális életszínvonalat.

Természetes, hogy a sok fogyasztóhoz viszonyított aránylagosan kevés termelő jelenléte miatt még az irányított gazdaságban is drágulás áll be. A közgazdasági élet irányítóinak kell gondoskodniuk arról, hogy az áremelkedési folyamat ne haladjon meg bizonyos mértéket, mert ennek következménye a termelő rétegek munkabérének a drágulási időszak előtti színvonalon történő meghagyása után az általános elszegényedés lenne. Magával hozná a belső ellenállás lényeges csökkenését, a nemzet összetartó erőinek gyengülését.

A kormányok, illetve az erre a célra külön felállított szervek hol enyhébb, hol pedig elevenbe vágó rendszabályokkal igyekeznek gátat vetni a közellátás terén felmerülő nehézségeknek. A csaknem két év óta tartó háború magától értetődően Romániában is érezhetővé tette, főleg a tengeri zárlat okozta zökkenők nyomán előállott, áremelkedési folyamatot. Az országos Konjunkturakutató Intézet most hozta nyilvánosságra a március és április hónapra összeállított árindeket. Ha az 1916. augusztusi hónapot — Romániának a világháborúba történt belépésének idejét — vesszük alapul és ezt százszázalékosan az index a cukornál mindkét hónapra 3600-at, az

ételolajnál 5000-et és a sónál 4400-at mutat. A tengerentúlról behozott cikkek közül a rizs ára 1939. augusztus vége óta éppen a kétszeresére emelkedett, a kávénál is közel 40 százalékkal drágulás, míg a teánál 91 és az olajbogyónál 125 százalékkal mutat többet az árindeks, mint az előző hónapban.

A többi élelmi cikkekben a legnagyobb emelkedés a hus árában következett be, amely az 1939. augusztusi 3600-as jelzőszámhoz mérten, 1941. április végén 8000-t mutat. Utána következik a zsír, vaj, liszt és

turó. Az italok közül a bor huszonegy hónap alatt 2600-ról 6400-ra, a csúka 3000-ról 6400-ra, a sör 4600-ról 5450-re és a szesz 3350-ről 5600-ra szökött fel. A ruhaszövetek, ingek, cipők, kalapok ára hasonló mértékben változott. A Konjunkturakutató Intézet által felsorolt 35 cikk közül csak kettőnél volt ár-csökkenés. Ez a cérna és a világító kőolaj.

Néhány kiragadott szám ez a sok közül, amely azonban mégis alkalmas, hogy a valóságnak megfelelően tükrözze vissza a gazdasági helyzetet.

CHURCHILL vállal minden felelősséget

Lefejezhetnek, ha nem nyerjük meg a háborút, — mondotta alsóházi beszédében a brit kormányelnök — Lloyd George élesen bírálja a Churchill-kabinet háborus politikáját — Görögország államformája megváltozott — Törökország ragaszkodik a montreuxi egyezmény elveihez

Szovjet oroszország semleges marad

Prágából jelentik: Az ismert, cseh publicista dr. Vajtawer, a Ceske Slovo című lapban az új európai államalakulatok jelentőségéről ír és hangsúlyozza, hogy az új államok létesítése nincs ellentétben az európai unió gondolatával. Ebben az Európában, amelyet az új világrendbe beállítanak, csak kulturális és nyelvhatárok lesznek, eltűnnek a hadászati, gazdasági és történelmi határok (Viata).

FRANCO TÁBOROK MEGKEGYELMEZETT AZ ELITÉLT ARABOKNAK.

Madridból jelentik: A Német Távirati Iroda értesítése szerint Franco tábornok kegyelmi rendeletet írt alá, amelynek értelmében a katonai és polgári hatóságok által elítélt arabokat szabadlábra helyezik. A kegyelmi rendelet vonatkozik mindazokra, akiket két évnél kisebb terjedelmű fogházbüntetéssel sújtottak.

Német vélemény szerint Anglia Suez elvesztésével számol

A Német Távirati Iroda katonai és politikai szakértője az iraki eseményeket ismertetve, többek között azt írja, hogy az iraki konfliktus kirobbanása Anglia gyengeségének tulajdonítható. Ez a megállapítás még akkor is érvényes, ha az angolok Irakot megszállják és az Eufrates és Tigris között birtokukba vennék. Az iraki ellenségeskedések megkezdésével Nagybritannia elárulta titkos célját:

Egyiptom és a suezai csatorna elvesztése esetére, második arcvonalát akar létesíteni Irakban, hogy így biztosítsa a szárazföldi

közlekedést India felé.

Ily eljárással az angolok magukra vonták az egész arab világ haragját. Emellett a tengelyhatalmak balkáni győzelme oly hadászati előnyöket biztosít Németország számára, hogy Anglia számmal azzal is, hogy egy hirtelen akcióval elhódítja tőle Szezt. A Dienst aus Deutschland című német lap azt kérdezi vajjon el kell-e hagyni Egyiptomot az angoloknak?

A lap szerint az angolokat most az a probléma foglalkoztatja: Hogyan fussunk Egyiptomból?

A Dardanellákat Törökország szigorúan őrzi

Berlinből jelenti a Rador: Félhivatalos jegyzék közölte, hogy a Dardanellák kérdésében semmi változás nem történt. A Wilhelmstrassen hozzátették még, hogy

Törökország eddig szigorúan ragaszkodott a montreuxi szerződésben foglaltakhoz és nem engedett át idegen hajókat a szorosokon, sem azok felhasználását tengeri támaszpontul.

Következésképpen a Dardanellák ügye eddig nem adott okot bonnyodalomra — fejezi be a német jelentés.

GÖRÖG HADIFOGLYOK SZABADONBÓCSÁJTASA

Berlinből jelenti a Rador: A Führer május 4-iki beszédében bejelentette, hogy a görög hadsereg vitéz magatartásának jutalmazásul a görög hadifoglyo-

kat szabadon bocsátják. Hazaszállításuk rendszeresen tovább folyik. A katonák hazatérése görög tisztek vezetésével történik.

MOLOTOV LEMONDÁSÁNAK UTÓHANGJAI

Berlinből jelenti a Rador: Félhivatalos német jegyzék közölte, hogy Sztalinnak a népbiztosok tanácsának elnökségébe történt megválasztása berlini politikai körökben rendkívül élénk visszhangot keltett. A birodalmi külügyminiszteriumban egy külföldi újságíró kérdésére kijelentették, hogy orosz közlés szerint Molotov felmentése saját kérelmére történt azért, hogy intenzívebben foglalkozhassék a külpolitikai kérdésekkel. Berlinben a szovjet-ellenes körök sem hivatalos, sem félhivatalos körökben nem fűzték megjegyzést.

Laval a franc a politikai barométere

sát és gúnyosan megjegyzi, hogy ezek után Laval újabb feltűnése kikerülhetetlen. Laval a francia politika barométere, az időjárásnak megfelelően, hol feltűnik, hol eltűnik. A Popolo d'Italia végül rámutat a francia politika ingadozására és kijelenti, hogy Olaszország és Németország tovább folytatja útját a győzelem felé, amelynek elérésekor — ha Franciaország nem határozza el magát végtelenségig, — tudja majd, hogy mit tegyen.

1943-BAN MINDEN JOBBRA FORDUL — HANGOZTATTA CHURCHILL.

Stochkolmból jelenti a Német Távirati Iroda: A két napig tartó angol alsóházi vita befejezéséül, Churchill miniszterelnök szólalt fel és válaszolt Lloyd George beszédére. Az angol miniszterelnök a többi között ezeket mondta:

— A vita során olyan beszéd hangzott el, amely kevésbé volt alkalmas, hogy lelki ellenállásunkat megerősítse. Ezt a beszédet Lloyd George mondta, aki ezáltal ismét megtisztelte az alsóházat jelentős és emlékeztető közbelépésével.

Beszéde nem olyan volt, amilyent egy volt háborús vezetőtől várni lehetett volna.

Beszéde további során Churchill megemlékezett a vita során felmerült javaslatokról, amelyek szerint háborús kormányt kellene alakítani. Megállapította, hogy ebben a tekintetben Angliának nincsen szüksége középszerű emberekre, akik csak megnehezítenék a kormányzati gépezet működését.

Rámutatott arra, hogy a legkövetlenebb és legszemélyibb felelősséget vállalta a kormány határozatait, következképpen tehát ő az az egyedül, aki

Megváltozott Görögország államformája

Athénből jelenti a Német Távirati Iroda: Görögország államformája megváltozott. Az új görög kormány a görög királyság (Vasillion Helias) helyett a görög állam (Hellinike Politia) hivatalos elnevezést használja.

A GÖRÖG HAJÓVESZTESÉG.

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Az Associated Press közlése szerint a menekült görög kormány nyilvánosságra hozta a görög hajóvesztéseket.

Szovjetország nem avatkozik bele a háborúba

Moszkvából jelenti az Office Française d'Information: Bár 48 órája annak, hogy Sztalin vette át a népbiztosok tanácsának az elnökségét,

a moszkvai sajtóban semmiféle magyarázat nem jelent meg az ügyről.

Az a tény, hogy Molotov továbbra is megmaradt a külügyi népbiztoság élén, arra enged következtetni, hogy nem történik változás a Szovjet külpolitikájában.

Országos külpolitikája így a fegyveres semregesség marad, amely a legjobban megfelel az ország érdekeinek, mint ahogyan a május 1-i tünepi szónokok hangoztatták.

NÉMET ÉS OLASZ HARCTÉRI JELENTÉS.

A német véderő főparancsnokság közli: Az Atlanti óceánon működő német tengeralattjárók elsüllyesztettek több ellenséges kereskedelmi gőzöst 29.950 tonna ürtartalommal. A légi haderő folytatta sikeres támadásait az angol kikötők ellen. Liverpool és Hull elleni támadások során elpusztították a kikötőberendezéseket és a gyújtóbombák hatására kiterjedt tüzek keletkeztek. A harci repülőgépek elsüllyesztettek egy 12.000 tonnás kereskedelmi gőzöst, mely hajókaraván védelme alatt haladt. Másik két

Lloyd George nem szavazott bizalmat az angol kormánynak

Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Lloyd George, aki az angol alsóház szerdai ülésén hevesen bírálta a kormányt, tartózkodott a szavazástól, amikor a kormánynak bizalmat kellett szavazni. Hore Belisha volt hadügyminiszter, aki ugyancsak kifogásolta az angol kormány működését, résztvett a kormány iránti bizalom megszavazásában.

Irak számít szövetségeseire

Egyiptom békeközvetítési kísérletei csődöt mondtak Az angol csapatok erőfeszítései a petróleumtelepek visszaszerzésére - Madagaszkárban megszigorították a behajózást

A Német Távirati Iroda jelenti: Az Associated Press kairói közlése szerint, az angol csapatok áttörték a habbaniyahi repülőteret körülzáró iraki védvonalat és újból átvették a petróleumvezeték ellenőrzését (Rador).

IRAK NEM VESZI IGÉNYBE EGYIPTOM KÖZVETÍTÉSÉT.

Beyrúthból jelenti a Német Távirati Iroda: Az iraki kormány válaszolt az egyiptomi kormány jegyzékére, amelyben azt kérte, hogy Irak vizsgálja felül meggyőző álláspontját. A válaszcímzett a bagdadi egyiptomi követnek kedden nyújtották át. Ebben a válaszcímzettben Irak újból ismerteti a konfliktus kibontakozásának történetét és hangsúlyozza, hogy a meggyőzés összes lehetőségét megvizsgálta. Anglia azonban gyakorlati szempontból tekintve a dolgot, megtámadta az iraki csapatokat és ezzel háborút üzent Iraknak. Meggyőzés tehát már nem

a fejét kockáztatja, ha Anglia elveszti a háborút.

Kijelentette Churchill, hogy a Szezi-csatornát minden erővel meg kell védeni, mert elvesztése nagyon súlyos csapást jelentene Nagybritannia számára.

Ismét megemlékezett arról, hogy nem ígérhet mást a brit népek, mint vért, könnyet és verítéket.

Sok kudarc éri még Angliát — mondotta Churchill, — de mindez nem ingatja meg a győzelembe vetett hitünket. 1943-ban minden jobbra fordul. Bármi is történjék, le tudjuk győzni a nehézségeket — fejezte be beszédét az angol miniszterelnök.

KITÜNTETÉSEK

Berlinből jelenti a Rador: Hitler vezér és kancellár, mint a német véderő legfőbb parancsnoka, a Vaskereszt lovagkeresztjét adományozta von Wiersheim gyalogsági tábornok, hadtestparancsnoknak és Hubicky vezértábornoknak, aki egy páncélos alakulat parancsnoka. A két magasrangú tiszt a szerbiai hadjáratban tüntette ki magát, csapataik élén harcolva. Mindketten nagy mértékben hozzájárultak a győzelem kivívásához.

A jelentés 30 segédhajó elpusztulásáról ad hírt.

A hajók személyzete mind elveszett. Segédhajók alatt kísérő hajók, őrhajók és aknarakó hajók értendők. Az amerikai hírszolgálati ügynökség a továbbiakban még három torpedóromboló elsüllyedésétől ad hírt, míg a 13 görög torpedóhajóból kettő érkezett Alexandriába. A szállítóhajók közül rendkívül sok elveszett.

gőzös megrongálódott. A légi egységek május 7-én kilenc angol repülőgépet lőttek le.

Északafrikában a német tüzérség Tobruknál szétszórta a gyülekező ellenséges csapatokat, Sollum környékén a német járőrsapatok messzire előre nyomultak és visszazorították az ellenséges előőrsöket. A német repülőgépek Tobruknál megsemmisítettek számos élelmezési raktárt. Malta szigetén a német repülő eredményesen bombázták La Valetta kikötőberendezéseit.

Az ellenség néhány repülőgépe az elmúlt éjszaka bombákat dobott le Bremen lakónegyedére. Több ház megrongálódott és néhány polgári személy meghalt és megsebesült. A légharctól tüzérség a támadó gépek közül háromt lelőtt.

Rómából jelenti a Rador: Az olasz főhadiszállás csütörtöki jelentése beszámol arról, hogy a 7-ről 8-ra hajló éjjel a német légi hadtest gépei ismét sikeres támadást intéztek Malta légi és tengerészeti támaszpontjai ellen. Kirenkában egy fontos állást elfoglaltak az olasz csapatok, míg a sollumi körzetben a harcok a mi javunkra dőltek el. Keletafrikában Amhalaji körzetében tüzérségi tevékenység volt, a Galla és Sidamo közötti kétnapi heves harcok az ellenség nagy veszteségével végződtek.

A TÖRÖK KERESKEDELEM FELLENDÜLÉSE

Izambulból jelenti, hogy török gazdasági körökben elégtétellel vettek tudomást arról, hogy Törökország külkereskedelme, amely a balkáni háború során félbeszakadt, ismét megindult Középeuróppal. A külkereskedelmi szállítástokat a tengeren és a Dunán bonyolítják le, amelyen a hajózás újból megindult.

CSILLAPUL A HÁBORUS LAZ IRÁKBAN?

Beyrúthból jelenti az Office Française d'Information: Hat nappal az angol-iraki hadműveletek megindulása után sem vette fel valódi háború képét, inkább elszigetelt harcokról van szó.

Irakból érkezett hírek szerint a háborus láz kezd lecsillapodni, mert katonai és politikai indokok békésebb légkör kialakítására készítik Irakot.

Első sorban úgy látszik, hogy az iraki hadsereg létszerhiányban szenved, másodsorban pedig az alig néhány rajból álló iraki repülőflotta súlyos veszteségeket szenvedett.

Egyes bagdadi körök a konfliktus felelősségét az iraki angol nagykövetség hiányosságának tulajdo-

Grand Hotel Lafayette

BUCURESTI,
Calea Victoriei
11. szám

Mérsékelt árak!

a főváros legjobb és legkényelmesebb szállodája

mitják, akinek régebben összetűzése volt a jelenlegi iraki miniszterelnökkel.

A jelek ellenére azt hiszik, hogy van lehetőség a megegyezésre, ebben az értelemben magyarázzák az iraki hadügyminiszter ankarai útját is.

Az a vélemény, hogy a török közvetítő javaslatot nem utasították el minden további nélkül.

AZ ANKARAI MEGBESZÉLÉSEK TÁRGYA

Szöfiából jelenti a Német Távirati Iroda: Az ankarai jelek meggyőzőek intették a saadabadi egyezmény aláíró államokhoz és

figyelmeztette azokat az egyezményben foglalt kötelezettségeikre.

A lap megjegyzi, hogy az iraki hadügyminiszter ankarai látogatása alkalmával a törökországi vezető politikusokkal megtárgyalja az egyezményt aláíró államok által nyújtandó segítség módjait.

ELZÁRTÁK MADAGASZKÁRT

Newyorkból jelentik: Amerikai hajózási körökben nagy fetűnést keltett a francia kormánynak az az intézkedése, amellyel

elrendelte a legnagyobb madagaszkári kikötő bejáratának elzárását.

Más madagaszkári kikötőbe is csak előzetes bejelentés után, illetve engedély alapján futhat be idegen nemzetiségű hajó.

NÉMETORSZÁG DIPLOMÁCIAI MEGBIZOTTAT KÜLDÖTT IRAKBA

Ankarából jelentik: Török körökben az a hír terjedt el, hogy Németország diplomáciai megbizottat küldött Irakba.

„A HÁBORU UTOLSÓ FEJEZETE”

Bagdadból jelentik, hogy az iraki sajtó egyre hevesebb hangon ir Anglia ellen és bejelenti, hogy ez a harc az utolsó fejezete annak a háborúnak, amely évtizedek óta folyik a britek ellen. Az iraki sajtó ezenkívül elégtétellel állapítja meg, hogy a bagdadi angol követ megkezdte az előkészületeket az elutazáshoz.

A kenyérjegyrendszer Aradon

Alább közöljük azoknak a pékeknek és kereskedőknek névsorát, ahol Arad lakossága május hónapban naponta átveheti kenyéradagját. Feltüntetjük: 1. a körzet számát, amely nem változott és a kenyérjegyen van feltüntetve, 2. a pék vagy kereskedő nevét és 3. az üzlet helyét.

1: Kemerle, E. Necunosuz 25. — 2: Molnár, M. Scaevola 10. — 3: Gaida, Cuza Voda 44. — 4: Eberlein, Cuza Voda 15. — 5: Dörner, A. Gavra 32. — 6: Juhász, Alexandrescu 47. — 7: Juhász, Alexandrescu 47. — 8: Rózsa, Alexandrescu 47. — 9: Stefanovics Remus 39. — 10: Ratoov, Serban Voda 10. — 11: Wiederer, Kogalniceanu 26. — 12: Renich, Fabriciei 39. — 13: Kleity, Kogalniceanu 58. — 14: Kálmán, Rusu Sirlanu 29. — 15: Helmer, Kogalniceanu 6. — 16: Issekutz, Sarbeasca 14. — 17: Kössinger, P. Luptei 3. — 18: Szűcs, B. Cartan 40. — 19: Hoparteanu, Alexandrescu 30. — 20: Kissinger, P. Luptei 3. — 21: Stefanovics, Remus 39. — 22: Cuzman, N. Bogdan 12. — 23: Dörner, A. Gavra 32. — 24: Farkas, Gojdu 15. — 25: Deutsch, Metianu 1. — 26: Chira, N. Filipescu 11. — 27: Chira, N. Filipescu 11. — 28: Viata et Co. Velciu 13. — 29: Viata et Co. Velciu 13. — 30: Farkas, Gojdu 15. — 31: Lupos, Catedralei 8. — 32: Filip, Metianu 10. — 33: Radoszlavievici, Cercetasilor 5. — 34: Kotilla, G. Cernat 4. — 35: Radoszlavievici, Cercetasilor 5. — 36: Kotilla, Cernat 4. — 37: Dobré, P. Plevnei 4. — 38: Eberhardt, Averescu 12. — 39: Kárpáti, Bucur 12. — 40: Rosie, O. Goga 1. — 41: Pojac, Avram Iancu 17. — 42: Viznyiczay, Metianu 16. — 43: Rusu, Eminescu 6. 44: Bottye, Kalvie 25. 45: Raum, C. Ignat 11. 46: Isai, P. A. Iancu 20. — 47: Farcasiu, Bratianu 1. — 48: Rusu, Eminescu 6. 49: Kárpáti, Bucur 12. 50: Kátana, Alexandri 1. 51: Piti, Bratianu 2. 52: Kristyori, Consistorului 22. 53: Drucker, Eminescu 26. — 54: Fica, Eminescu 19. — 55: Fica, Eminescu 19. — 56: Lázár, V. Stroescu 32. — 57: Colta, Sincal 2. — 58: Forró, E. Padu 23. — 59: Spaniur, Consistorului 17. — 60: Kristyori, Consistorului 22. — 61: Pautiu, Reg. Ferdinand 1. — 62: Hendl, Bratianu 21. — 63: Antalfi, Bratianu 8. — 64: Kafka, Marasesti 2. — 65: Kotilla, Epa Radu 28. — 66: Nemetz, Saguna 39. — 67: Frank, V. Babes 2. — 68: Kiss, Marasesti 62. — 69: Kiss, Marasesti 62. — 70: Frank, V. Babes 2.

Kiegyezésen alapuló béke — nem szolgálja az USA érdekeit

Willkie sürgeti a beavatkozást — Hajsza indult az amerikai németek ellen — Roosevelttel jobban van — La Guardia polgármester belép a kormányba

A Német Távirati Iroda jelenti Newyorkból: A Newyork Times című lap Stimson amerikai hadügyi államtitkár beszédével foglalkozva azt írja, hogy Washingtonból érkezett közlés szerint a közvélemény bizonyosra veszi, hogy az amerikai kormány rövidesen megteszi az intézkedéseket az Angliába üldendő hadianyagszállítmányok biztosítására. A Herald Tribune úgy véli, hogy a következő két-három

hét döntő hatású lesz az Egyesült Államok jelenlegi tartózkodó, elővigyázatos és előkészítő politikája rövidesen véget ér.

MENZIES OTTAWÁBAN.

Newyorkból jelentik, hogy Menzies, ausztráliai miniszterelnök Ottawába érkezett. Az ausztráliai kormányelnököt Mackenzie King kanadai miniszterelnök fogadta és üdvözölte.

La Guardia belép az amerikai kormányba

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda, hogy Roosevelttel elnök szerdán kihallgatáson fogadta La Guardia newyorki polgármestert, aki előzőleg Hopkinnel az Angliának nyújtandó segítségre vonatkozó törvény végrehajtásával megbízott politikussal tárgyal. A megbeszélés alapján ismét felmerült az a hír, hogy La Guardia rövidesen belép az amerikai kormányba.

AZ ELSŐ NYILT ÁLLÁSFOGLALÁS A BEAVATKOZÁS MELLETT.

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Stimson államtitkárnak szerdán elmondott beszédét az United Press ügynökség „az amerikai hajóhadnak Angliá javára történő egyenes beavatkozásra való felhívásnak” minősíti. A felhívás annál is inkább nagy feltűnést keltett Washingtonban, mert ez

az első eset, amikor felelős tisztséget betöltő személy nyíltan állást foglal a beavatkozás mellett. A beszéd nyomán keletkezett feltűnés amiatt is indokolt, mert a Fehér Házi titkári hivatala közölte, hogy Stimson a beszéd elmondása előtt tárgyalat annak tartalmáról Roosevelttel elnökkel.

ROOSEVELT EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTA JAVUL.

Washingtonból jelenti a Rador: Roosevelttel elnök állapota érezhetően javult. Tekintve azonban, hogy az elnöknek még némi hőemelkedése van valamennyi rendezvényen, amelyen Roosevelttel részt kellett volna vennie, elhalasztották. Egyedül La Guardia newyorki polgármestert fogadja kihallgatáson Roosevelttel. Ismeretes, hogy La Guardiát fontos tisztségbe nevezik ki.

Amerika nem köt egyezményes békét

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: A szövetségeseknek adandó amerikai segélybizottság által összehívott nagygyűlésen felszólt Wilkie, volt elnökjelölt. A szónok hangsúlyozta, hogy hadianyagot kell küldeni Angliának és hajókaravánokat kell szervezni,

Newyorkban két német újságíró letartóztattak és Long Island szigetére szállítottak, ahol a kiutasítási eljárás befejezéséig fogva maradnak. A letartóztatás és kiutasítás a külföldi sajtótudósítók bejegyzéséről intézkedő törvény megszegése miatt történt.

MI LESZ ROOSEVELT IGÉRETEVEL?

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Nye szenátor rádióbeszédét mondott, amelyben foglalkozott felszólalásával. A szónok kijelentette, hogy Churchill, Thompson, Popper és Wilkie azon fáradoznak, hogy az Egyesült Államokat belekeverjék a háborúba. Hozzátette a szenátor, ezek nem képviselik a közvéleményt. A háborús pártiak megakarják adni Roosevelttel azt a lehetőséget, hogy kijelentse, kénytelen volt a hajókaravánok rendszeréhez folyamodni.

Az amerikai nép nagy többsége — fejezte be Nye szenátor — egyenesen azt kívánja, Roosevelttel tartsa be ígéretét, amit az Egyesült Államoknak a háborútól való távortartására vonatkozóan tett.

AMERIKAI NÉMETEK TÖMEGES LETARTÓZTATÁSA

Newyorkból jelenti a Stefani iroda: A szövetségi rendőrség kihasználja a bevándorlási törvényi rugalmasságát és ezért tömegesen tartóztatja le a német állampolgárokat. Eddig 250 német állampolgárt tartóztatott le, köztük Zapp és Tomm újságírókat, a Transocean nevű hírügynökség igazgatóját és aligazgatóját, akiket azzal vádolnak, hogy idegen propaganda szervezetek tagjai voltak.

Az újságírók letartóztatása newyorki sajtókörökben élénk benyomást keltett. Azt hiszik, hogy más német és olasz újságírók helyzete is veszélyessé vált. Jackson főállamügyész, aki Roosevelttel elnök politikai híve, kijelentette, hogy

újabb intézkedéseket hoznak a tengelyhatalmak állampolgárai és a külföldi hírügynökségek képviselői ellen. Hozzátette az államügyész, hogy ezek a személyek az ötödik oszlop tagjai, akik Amerika előzőlét készítik elő. (Rador)

Elutazott a szovjetország kereskedelmi küldöttség Amerikából

Newyorkból jelentik: Az Amerikában időző szovjetország kereskedelmi küldöttség, miután az USA kormánya a kiviteli engedélyek megadása ügyében merev álláspontonra helyezkedett, tegnap elutazott Washingtonból. A szovjetország delegációnak száz tagja van.

KITÜZTEK A MEXIKÓI LOBOGÓT A LEFOGLALT OLASZ HAJÓKRA

Mexikóból jelentik: A mexikói hatóságok elrendelték, hogy az összes lefoglalt olasz hajókra vonják fel a mexikói nemzeti lobogót.

az utóbb évek legújabb filmalkotása amely az amerikai polgárháborút eleveníti meg a néző előtt, az északiak és a déliek kemény harcát a győzelemért. Harc 5,000 000 dollár színpadnyért! Egy északi tiszt és egy déli kémnő szerepel! Egy film, amely nagyobb, mint a „41-es brigád” és hatalmasabb, mint a „Guns and Din”

Előadások 5, 7:15 és 9:30-kor.

Szabad és kedvezményes jegyek nem érvényesek. **UFA-híradó**

Üzletmegnyitás!

A nagyérd, közönséggel közlöm, hogy az egyedül

német könyv-

és papirkereskedést Aradon

Strada Eminescu 26 sz. alatt megnyitottam

JAKOB JANSON

Felbontották lamandi volt miniszter végrendeletét

Bucurestiből jelentik, hogy az ilfovi törvény-székhez kérelem érkezett a Lamandi Victor volt igazságügyminiszter hagyatékával kapcsolatos eljárás megindítására. A tavaly ősszel elhunyt miniszter özvegye és leánya benyújtotta végrendeletét, amelyet 1940 október 14-én írt, amikor a jilvai fogházban tartózkodott. Mivel

Lamandi egész vagyonát az állam kártalanítása céljából zár alá helyezték,

afelett nem lehet rendelkezni és ezért az örökösök csak a vagyonjogi felelősség ügyében hozott bírói döntés után fogják a végrendelet intézkedéseit végrehajtani.

A tízennegy oldalból álló végrendeletet Marcarovic törvényszéki elnök jelenlétében bontották fel.

A végrendeletben a volt miniszter felsorolja vagyonát, majd ezeket írja: Ha bíróság elé állítanak és megtörténik, hogy közben meghalok, akkor feleségem és leányom fogják beszerezni azokat a bizonyítékokat, amelyekkel igazolni fogják, hogy amit közéleti szerepléssel annyi éven keresztül gyűjtöttem, azt munkával és magas állásaimból, valamint a különböző igazgatónácsi tagságaimból folyó jövedelemből és abból a támogatásból szereztem, amelyet jötevőm Malaxa mérnök juttatott nekem. A végrendeletben végül azt kéri, hogy a iasii temetőben temessék el.

felesége ne menjen újból férjhez

és védje meg emlékét, rámutatva mindarra amit csinált, abban az időben, amikor magas állásokat betöltött.

Pe ain marsall visszaadta a khartauziaknak a rendanya kolostorát

Világszerte olvasták egy évszázaddal ezelőtt báró Eötvös József, Karthausi című művét, az első magyar regényt. Nemcsak azért, mert ez az ihlet munka az akkori európai gondolatvilág tolmácsa volt, hanem azért is, mert a néma rend iránt mindig különös érdeklődéssel viseltetett az egész emberiség. A néma barátok társaságát Szent Bruno alapította hat társával egyetemben, majdnem egy évezreddel ezelőtt a franciaországi Chartreuse melletti vadonban.

Eme rendelkezések értelmében, a khartauziak templomuk körül egyenként külön kis házikókban laktak, testükön pusztán durva szőrcsuhát hordtak, **lust sohasem ettek.**

a profán külvilágról nem vettek többé tudomást és szigorú hallgatást tartottak, mert főhivatásuknak tartották az elmélyedést. Mai napig is a legkomorabb kontemplációs rend a khartauziak társasága. A múlt századok folyamán semmit sem változtattak szokásaikon, mindmáig alkalmazkodtak a mondhatatlanul szigorú rendi szabályokhoz.

Később Európa számos országában és másutt is otthont kaptak a khartauziak. A chartreuse-i főkolostor és testvérkolostorai azonban 1903-ban áldozatai lettek a szekularizációs törvénynek.

A néma barátoknak el kellett hagyniok Franciaországot és más államokban kerestek menedéket.

A tavalyi nagy összeomlás után azonban Franciaországban gyökeresen megváltoztak a viszonyok. A közélet lelkiesebb lett és uralkodóvá vált a „hit császárság” hármas jelszava. Így a néma barátok is megkapták a nagy elégtételt.

FORUM ARAD

A NAGYFILMEK SZÍNHÁZA TELEFON 20-10

Ma országos bemutató.

HIRES

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.

Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

féloldón házhöz való kézbesítéssel együtt havonta 80.—
lel, negyedévre 240.— lel, félévre 460.— lel és egész évre
900.— lel. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
évre 12.— pengő, félévre 22.— pengő és egész évre
40.— pengő.

fiataloságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyár-
aknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

Római temetés

Egy tengerészt temettek, s a zene
gyászdalt játszott, de könnyű üteme
fodrán átsapott a bohóka láb,
s fénytől porzongott a fekete gyász.

Felnéztem, de tenyérrny felleget
sem láttam: az ég kéken nevetett,
s a pálmák, ciprusok is hangtalan
kacagtak, s egy se mondta: vége van.

Halál, de nem csontváz, se szörnyű rém,
egy csöndes szép ifju csupán: szemén
halk szomorúság ül és kőd borong,
s szava mint a fű szelid beszéde zsong.

Nem kell félnem, hogy élni el ne késs.
Nem is halál ez, hanem pihenés,
a végnek mondjuk és értelme más:
nem elmúlás, egyszerű folytatás.

Ami az élettől győtrőde kért
szívünk, most nyújtja: költőnek babért,
mártirnak pálmát, és hősnak cserét,
s békét annak, ki mindég bajt kevert.

S megvillant: engem nem Róma temet,
nem ő viszi majd való lelkemet
a deris, szelid thanatos, de torza
siroknak, egy penészes ridég orca.

Nálunk virágon is lába tipor,
a lagzink is savanyu-szájú tor,
fennyasztjuk a fénybe futó jövőt
és magam is csak torzová növök.

Borunk is nehéz, sűrű mint a vér,
nótánk sirásba ful, míg szánkig ér.
aki táncol, az is szorongva fél,
— sokszor már régen holt az is ki él!
(Róma) Mihály László.

usi ájtatosságok sorrendje Aradon és Timișoaran

A naponkénti májusi ájtatosságok során a timi-
soarai székesegyházban a jövő héten a következő
hítszónokok mondanak szentbeszédet s a következő
énekkarok működnek közre az ájtatosságokon:

Május 11-én vasárnap, Blédy Lajos párisista tanár
modja a szentbeszédet magyar nyelven, az ájta-
tosságok közreműködik a teológusok kara. Hétfőn
német prédikáció, közreműködik a német tanítóke-
pezde énekkara - kedden, Unterweger Lothar dr. ka-
nonok beszél magyarul, énekel a teológusok kara;
szerdán, német szentbeszéd, énekel a IV. kerületi
Máriakongregáció; csütörtökön, Wetzl György hit-
tanár, szerkesztő, prédikál magyarul, énekel a szé-
kesegyházi énekkar; pénteken, német beszéd, éne-
kelnek az I. kerületi zárdanövendékek. Szombaton,
P. Ágoston szalvatoriánusrendi szerzetes beszél ma-
gyar nyelven, közreműködik a teológusok kara.

Az aradi minorita plébániatemplomban vasár-
nap este 7 órakor Szalay Albert hittanár mond szent-
beszédet, az ájtatosságok népénekkel kísérik. Hétfőn
az ájtatosságok közreműködnek a katolikus elemi
iskolai fiúk, kedden a Jézus Szive kiskar. Szerdán
Mezey Tibor hitoktató mondja a szentbeszédet, éne-
kel a Leányklub. Csütörtökön a Szent Antal nagykar
énekel. Pénteken a zárdanövendékek kara. Szomba-
ton Molnár Ambrus hittanár mondja a szentbeszédet,
énekel a leányok Máriakongregációja.

— Mihai király előléptetése május 10-én. Bucu-
restből jelentik: Május 10-én délelőtt 10 órakor a
Jianu-szosszén folyik le a katonai felvonulás. Ez al-
kalommal történik meg Öfelsége I. Mihai király elő-
léptetése, valamint az új hadnagyok felavatása. A
díszfelvonuláson résztvesz az uralkodó, Elena anya-
királyné és Antonescu Ion tábornok-államvezető. Az
ünnepségen a miniszterelnökség által meghívott sze-
mélyek vesznek részt.

— Gavriło pátriárka továbbra is fogva marad.
Belgrádból jelentik: Gavriło görögkeleti pátriárkát,
akit a német csapatok az osztróvi kolostorban foglyul
ejtettek, Belgrádba vitték, ahol továbbra is fogságban
marad.

— Timișoara város rendeleteit ezentul román és
német nyelven teszik közzé. Timișoarán a városháza
kapujában kifüggesztették a város maximálós rende-
letét német nyelven. Belügyminiszteri rendelkezés sze-
rint ugyanis Timișoara város rendeleteit ezentul két
nyelven adják ki hivatalosan — románul és németül.

— Papszentelés. Pacha Ágoston dr. megyés-
püspök vasárnap Freidorfon pappá szenteli Deschu
Fidél vezett teológust.

— Utak indították a magyar nemzetiségű volt jugo-
szláv hadifoglyokat. A timișoarai foglyotáborban tudva-
levően ezekérszázal több magyar nemzetiségű hadifogly
is tartózkodott. Itt tartózkodásuk alatt a magyar társada-
lom igyekezett mindenképpen gondját viselni ezeknek a
magyaroknak s őket a szeretetadományok sokaságával el-
látni. A szeretetadományok szétosztása mindvégig a legna-
gyobb rendben történt, a táborparancsnoksággal egyetér-
tőleg, annak utasításai szerint. A magyar nemzetiségű
hadifoglyokat csütörtök délután indították el Timișoaráról.
A gyárvárosi pályaudvaron szálltak vonatra, hogy elvigyék
őket végleges igazoltatásra, amely után hazatérhetnek.
Egy csoport már előző nap elutazott Timișoaráról.

— Volt legionárius rendőrfőnök letartóztatása. A
Rador közleménye szerint a fővárosi hatóságok nyo-
mozása alapján előállították a katonai ügyészségen
Boian Axentet, más néven Badea Mirceat, aki a legio-
nárius uralom alatt, mint rendőrfőnök működött Moise-
sescu Gheorghe néven. Számos hamisított személy-
azonossági okmányát és katonai iratot találtak nála.
Kihallgatása alkalmával beismerte, hogy hét hatóság-
ilag körözött legionáriust segített abban, hogy kül-
földre szökjenek.

— Tizezer üzemi étkezde Németországban. A
háború a közösségi ellátás fejlődésének üzemi étkez-
dek, tábori konyhák stb. alakjában nagy lendületet
adott. Míg a háború előtti az üzemi étkezdek száma
csak 6.500 volt, ez a szám most már megközelíti a
tizezret. Az ilymódon ellátottak száma jóval megha-
ladja a kétmilliót. A fejlődésnek, mely a német ipari
hatóságok erőteljes támogatása mellett következett
be, nagy jelentősége van, mert a munkások ily mó-
don nemcsak olcsón és jól étkezhetnek, hanem sok
időt is megtakarítanak.

— Szentségimádás. A timișoarai Irgalmasok templo-
mában vasárnap — az egyházmegyei örökimádás során —
szentségimádás lesz egész napon át. Szentségkítétel a reg-
geli 8 órai szentmisével kapcsolatban, ünnepélyes szentség-
betétel este fényolc órakor.

— Munkáslakások építése Timișoaran. A Gyp-
juipar igazgatósága elhatározta, hogy ötven millió
leit fordít új munkáslakások építésére. Ezt az össze-
get több év alatt használják fel a kijelölt célra. Ebben
az esztendőben három millió leit fordítanak építke-
zésre.

— Elutasított fellebbezés egy 810.000 leles bír-
ság ügyében. Az ilfovi törvényszék elutasította a
Gagel Ottó cég fellebbezését, amelyet a 810.000 leles
bírság ellen nyújtott be. Ezzel az összeggel azért bír-
ságotlák meg a céget, mert egyik bucarestii lerakata
tizennégy lejért árusította a tejet a megállapított
tizenkét lej helyett. A Gagel cég az összeget, úgy aho-
gvan ez kötelező, letétbe akarta helyezni, azonban
nem pénzben, hanem hadfelszerelési bonban. A tör-
vényszék ezt nem engedte meg, azzal az indokolás-
sal, a törvény nem írta elő, hogy ezek a bonok spe-
kulációs ügyekben mint óvadék letétbe helyezhetők.

— Az amerikai zsidók a romániai és balkáni
zsidókért. A lapok közlése szerint az amerikai zsidók
Newyorkban gyűlést tartottak, amelyen megbeszél-
ték a romániai és a balkáni zsidók hathatós támoga-
tásának módjait. Ez a támogatás a kivándorlással
volna kapcsolatos és különösen a szegénysorsu zsi-
dókra vonatkozna. Valószínű, hogy a zsidókat Pt-
lesztinába kívánják kivándoroltatni. (Rador).

Megkezdődik az atlétikai idény Timișoaran.
Timișoaran május hónapra érdekes atlétikai műsori
állították össze, mely alkalmat ad az iskolák ifjúsá-
gának, hogy atlétikai versenyeken résztvehessen. A
műsor a középiskolák és az előzetes katonai kiké-
zésen résztvevő ifjak számára tartalmaz versenyszá-
mokat. Az első verseny május 11-én délelőtt tizenegy
órákor lesz a Politechnica pályán, amikor az iskolák
versenyzői részére rendeznek két kilométeres futó-
versenyt. Az egyéni és csapatgyőztesek számára
Ghermanescu egyetemi tanár, a Műegyetem és a
Sportul National sportlap ajánlott fel jutalmakat. Az
iskolák közötti bajnoki atlétikai versenyek zsűritagjai
Dragomirescu C. ezredes a Mihai Viteazul katonai
liceum parancsnoka, Mioc Vasile a középiskolák ta-
nácsának elnöke és Ghermanescu egyetemi tanár.
A versenyeket vezetik Arnaud I. dr., az atlétikai szö-
vetség kerületi elnöke, Raducanu D. tanár, Velceanu
Zeno, aki mint indító működik, Ciuhan és Iica taná-
rok. Időmérők Bođea őrnagy, Boldor tanár, Eilhardt
tanár és Scariu tanár.

Nagymennyiségű

olcsó férfi- ruhaszövet

érkezett

I. MOTIU

dívatáruházba, A r a d

Három millió könyv a berlini állami könyvtár polcain

A berlini állami könyvtár nagy ünnepet ül. Köny-
veinek száma legutóbbi huszonöt esztendőben megkét-
szereződött. 1914-ben, — már ez is óriási szám, —
másfélmillió könyvvel rendelkezett a könyvtár, most
pedig elérte a három milliót. Ha ezeket a könyveket,
amelyek ott sorakoznak a könyvtár polcain, egymás-
mellett sorba raknánk,

nyolcvan kilométer volna a hosszúságuk.
Nagyobb távolság ez, mint Timișoaratól Aradig. Már
a címirt is jelentős könyvtárat tesz ki, mert három-
ezeröttszáznyolcvan kötetből áll az alfabetikus könyv-
jegyzék, viszont ezernyolcszázötvenöt kötetből a
real-katalógus.

Ilyen körülmények között érthető, hogy az állami
könyvtár számára állandóan újabb és újabb elhelye-
zési lehetőségeket kell keresni. Ezt pedig pusztán épít-
kezéssel nem lehet megoldani. Újabb és újabb háza-
kat kell e célra megvenni, így csakhamar Bibliopolis
alakul ki az Unter der Linden környékén. Miután az
olvasók száma már évenként a millióhoz közeledik,

a könyvkiszolgáltatást is a legmodernebb
könyvtártechnika vívmányai révén kell meg-
oldani.

Automatikus, sineken futó könyvnyvonatok révén sa-
került ezt a műveletet gyorsítani, ezek hozzák és vi-
szik a kívánt műveket a könyvtárból az olvasó ter-
mekbe és viszont. A könyvkérő cédulákat pedig cső-
postán juttatják el a könyvtárörökhöz.

De a legbámulatosabb újítás a fényképezés se-
gítségével történt. Már nemcsak könyveket és idő-
szaki lapokat lehet kikölcsönözni, hanem bizonyos
szövegeket is. Ezekről csekély díjért,

filmfelvételt eszközöznek, amelyek azután az
olvasóteremben nagyító üveg segítségével pon-
tosan elolvashatók.

Igen megkapó látvány a nagy olvasóterem is, ahol a
szorgos munka ellenére is templomi csend honol.
Ujabbán már olyan kisebb helyiségek is állanak a
kutatók részére, ahol írógéppel és egyéb segédeszkö-
zökkel lehet dolgozni. De sikerrel szerepel a berlini
állami könyvtár célkitűzése között egy másik kor-
szakalkotó módszer is. A könyvtár kapcsolatban áll
a többi jelentős könyvtárakkal és a közönség szá-
mára olyan műveket is megszerez, amelyek esetleg
nem szerepelnek a saját állagában. Egy ilyen kere-
sett könyvnek megszerzése és kikölcsönzése pedig
mindössze 10 pfennigbe kerül. Ilyen gyönyörtien fej-
lődött rövid huszonöt esztendő alatt a berlini állami
könyvtár, amely ily módon az egész világ egyik leg-
jelentősebb és legmodernebb kutató intézménye lett.

— Az esőzés miatt zavarok keletkeztek a vasúti
forgalomban. Bucurestiből jelenti a Rador: A közel-
mult napok nagy esőzése az ország egyes részeiben
áradásokat okoztak. A vasúti vezérgazgatóság kö-
zölte, hogy Rosetti és Faure állomások között a ki-
áradt B... folyó mintegy 4 kilométer hosszúság-
ban elmosta a vasúti töltést. Ezen a vonalon a köz-
kedést átszállással bonyolítják le. A vonal helyre-
állításának munkálatai megkezdődtek. Egy később
érkezt hírbeszámoló arról, hogy a pályatestet meg-
javították és a közlekedés átszállás nélkül folvik.

— Dr. Pordea János közjegyzői irodáját néhai Dr.
Bogdan Virgil közjegyzői irodájával együtt Aradon, Horia-
u. 2. szám alól, Bul. Reg. Ferdinand 6. szám alá helyezte át.

— Mozik műsora. Pénteken, május 9-én Timișo-
aran a mozik műsora a következő: Apolló: La Paloma,
Capitol: Hét évi baj, Thalia: Szivkirálynő, Corso: Nem
vagyunk egyedül. Aradon a mozik műsora a követ-
kező: Forum: A hős brigád (angol film), Corso: Az
igazi diésóság (angol film).

Napirenden:

HEIDELBERG

A német véderő főparancsnokság most már másodikban jelentette, hogy az angol repülőgépek Heidelberget bombázták. Ki ne emlékezne Heidelberg nevére a néma filmek korából, amikor Werner Fütterer, a szép fiú, olyan sokszor alakította a diákéletből merített filmek főszerepét?

Heidelberg Délnyugatnémetországban fekszik, ott ahol az egykori badeni, hesseni és hajzalfalzi nagyhercegségek határa találkoztak. A német birodalom egyik legnagyobb ipari vidéke ez, amely szövő-, gép-, gumí-, cement-, műpamut- és tűzoltófelszerelési iparáról ismert. A városnak azonban mégsem ipara hanem egyeteme, a Ruperto-Carola ad kiváló jelentőséget. Egyetemét, a német birodalomban legrégibbet, a párisi Sorbonne mintájára 1386-ban I. Ruprecht pfalzi választó fejedelem alapította. 1640 körül a Heidelbergi kateder tanítottak a heidelbergi egyetemen és Ursianus és Oleivianus tanárai nagy hírt szereztek neki. 1622-től, amikor Tilly a várost elfoglalta és híres könyvtárát, a Bibliotheca Palatinat Rómába küldötte, az egyetem megszűnt, de 1652-ben ismét megnyitotta kapuit. 1689 és 1693 után, amikor a franciák két ízben elfoglalták Heidelberget, ismét beszüntette előadásait az egyetem. Az egyetem ebben az évben ünnepli fennállásának 555. évfordulóját.

A Neckar folyó mentén elterülő mintegy 100 ezer lakosú várost több hid köti össze. Nevezetessége a városnak a késői reneszánsz stílusban épített, műemlékekben gazdag kastély, amelynek fenntartására a német kormány jelentős összeget fordít. Érdekessége Heidelbergnek az 1751-ben készített 8 és fél méter hosszú és 7 méter átmérőjű 212 ezer 422 liter űrtartalmú hordó, az úgynevezett heidelbergi hordó.

— Felhívás a gyárakhoz és intézményekhez, amelyek alkalmazottakat élmeznek. Timișoara város vezetősége a közellátási államtitkárság távirati rendelkezése értelmében felhívja a gyárak és intézmények vezetőit, akik maguk készítenek kenyeret alkalmazottaik ellátására, hogy lisztfogyasztási jegykeikkel jelentkezzenek a megyefőnökség közellátási hivatalában. Ebben a hivatalban meg fogják állapítani havi lisztszükségletüket, valamint hogy mennyi volt a múlt év novemberi kenyérfogyasztásuk. Be kell jelenteniük egyúttal, hány személyt láttak el novemberben és hányat jelenleg.

— Lebontják a régi mehalai román templomot. A mehalai régi román templomot árverés útján eladták. A téglanyagot Oniga Ioan bíró felesége vette meg 42.000 leierért. A lebontási munkálatok már megkezdődtek.

— Az aradi megyefőnökség közleménye a május 10-iki ünnepségek megrendezéséről. Az arad megyei pretekstus elnöksége az alábbiakat jelentette meg, amelyekben lekerül a kereskedelmi és iparosság, hogy a rakataikat, illetve a munkásokat a május 10-iki ünnepségre való tekintettel szükséges ki, bizonyos, világos és az utakon csúszó lenyerveve, csak péntek a kirakatok, illetve a munkások kivételével.

— Gyermekes órák az aradi mosztozói iskolában. Az aradi mosztozói település egész megyei szolgálati közlése szerint az 1940-ben született és ebben a városrészben lakó gyermekeket ma, pénteken kell bevenni. Az óltás délután történik a régi kateder-utcaiban lévő elemi iskolában. Aki nem oltatja be gyermekét, azt megpársárolják.

— Fogvessere. Bucureștiből jelentik: A moszkvai rádió közölte, hogy Pauker Annát, a Romániában tíz évi börtönrre ítélt kommunizist Moszkvában ünnepélyesen fogadták. Pauker Annát egy Szovjetországra hosszabb szabadságvesztésre ítélt román népvész, Moș Codreanu ellenében cserélték ki. Moș Codreanu már megérkezett Bucureștibe.

— Mezőgazdasági munkások fizetése 2000 lelig adómentes. A pénzügyminisztérium értesítette a földművelésügyi minisztériumot, hogy a mezőgazdasági munkások és az összes mezőgazdasági alkalmazottak havi kétszer lelig terjedő bére adómentes.

— Kérni kell a vadászfegyverek visszavadását. Az aradi rendőrség MONT-hivatala közli a vadászfegyvertulajdonosokkal, akik beszozártatták puskájukat, hogy május 20-ig kérvényt kell benyújtaniuk és abban kérniük kell a fegyver visszavadását, mert ellenkező esetben a puska az állam tulajdonába megy át.

— Felfüggesztett egyetemi tanárok. Bucureștiből jelenti a Rador: A nemzetnevelésügyi minisztérium felfüggesztette állásából Panaitescu és San-Georgiu egyetemi tanárokat.

— Lavaj belép a francia kormányba. Vichyből jelentik: Darlan tengernagy, miniszterelnökhelyettes tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Lavallal. A tanácskozásból francia körökben arra következtetnek, hogy Lavaj ismét belép a Pétain kormányba.

— Timișoara kereskedők figyelmébe. A timișoarai Kereskedők Egyesülete figyelmezteti tagjait, hogy az új adótörvény értelmében minden kereskedő, tehát a legkisebb is, köteles üzleti könyvet vezetni a törvényben megállapított módok szerint. Az egyesületi tagok ezirányban hétköznapi délelőtt az egyesület irodájában pontos felvilágosításokat kaphatnak. A könyvek nem vezetése vagy hiányos vezetése az egyenes adó negyedrésszel egyenlő bírsággal, nagyobb vállalatoknál az adó felével egyenlő bírsággal büntetendő.

— Czinczár Markovics volt délszláv külügyminiszter Karlsbadban, Prágából jelentik: Czinczár Markovics, a Czvetkovics kormány volt külügyminisztere Karlsbadba utazott, ahol néhány hetet tölt.

— A „Dr. Kakuk csecsemőgondozó és gyermekotthon” javára a timișoarai Magyar Házban a következő adományok folytak be: U. 100 lei, K. G. 300 lei, Cs. F. 100, G. F. 50 lei, W. R. 100, 3. család 5000, V. J. 100, Sz. E. 100 lei, a secusigiu Katolikus Népszövetség tagjai 565 lei, Horvay Pisti és Öcsi 200 lei, Ehhez járul a jimboliai magyarság adománya: cukor, szappan, tea, citrom. A Déli Hírlapnál ugyancsak az Otthon javára a következő adományok folytak be: Bartha Katalin gyűjtése 200 lei, B. J. 500 lei, tizenegy aradi magyar adománya 1100 lei.

— Meggyilkolták a Frankfurter Zeitung volt főszerkesztőjét. Washingtonból jeleltik: A Frankfurter Zeitung volt főszerkesztőjét ismeretlen egyén törrel súlyosan megsebesítette, úgy hogy sérüléseibe behalt.

— Kifosztott gazdálkodó. Mircu Gheorghe seceani gazda a timișoarai országos vásár alkalmával a városban járt és az egyik vendéglőben ismeretlen férfiak társaságában mulatozni kezdett. Másnap reggel egy másik városnegyedben az utmenti árokban ébredt fel. Amikor zsebeit átvizsgálta, megállapította, hogy ismeretlen korcsmai barátai elvették tőle tizenötezer leinyi pénzét. Feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Halálos ítélet. A fővárosi katonai törvényszék halálra ítélte Orbescu Nicolae-t, mert fegyvert találtak nála. A ploesti katonai törvényszék halálra ítélte Mihai Dumitru prahoveageyi gazdát és Balan Constantin prahoveageyi Seaceni községbeli lakost, mert nem szolgáltatott be fegyvereiket. A két elítélt kezelműi kérvényt nyújtott be.

— Ellenőrzik a padlásokat Mehalában. A Mehalában megkezdődött a házak padlásainak rendőri ellenőrzése, hogy a légvédelmi előírások végrehajtását felülvizsgálják. Az ellenőrzés kiterjed arra, hogy a padlásokat kiirtették-e és hogy tetőleceket bemeszelték-e. A háztulajdonosok remélik, hogy hivatkozással a nagyvezérkar márciusban kiadott parancsára, amely szerint a kevésbé gyűlékony anyag meghagyható a padlásokon és a tetőgerendákon, sem kell bemeszelnit, a legfelső katonai karancsnokság utasításainak figyelembevételével történik az ellenőrzés.

— Kinevezték az aradi evezős szövetség elnökét. Az elhunyt este Barzonuscu Mircea kapitány, az Országos Evezős Szövetség új elnöke Aradra érkezett, ahol a vízisportot érdeklő ügyekről tárgyalt. Ez alkalommal Demian Aurel dr. ügyvédet, az aradkerületi evezős szövetség elnökévé nevezték ki.

— Megnyílik az aradi strand. Az aradi Neptun városi strandfürdő megnyitása érdekében a város illetékes ügyosztálya megtette a szükséges előkészületeket, a strand épületeinek rendbehozását már megkezdték és rövidesen hazaszállítják az Aradról annakidején elvitt és az uszodához szükséges pontonokat is. A bérletek árát még nem határozta meg a város.

A technika győzelme a természet fölött: Egy csirájú repamagvak. Dr. Knolle professzornak, a hallei egyetem tanárának sikerült megoldást találnia az egycsirájú repamagvak előállítására. A cukorrepának az a tulajdonsága, hogy a magból több csirából indul el a hajtás és így a termelőknél mindig sok munkát okozott a legerősebb hajtás kiválasztása és a többi hajtások kiirtása. Az egy csirájú cukorrepamag kitenyészése eddig minden fáradozás ellenére sem járt sikerrel. Knolle professzor bonvolult technikai eljárással a cukorrepamagvakat úgy darabolja fel, hogy már csak egy csira legyen életképes.

Román nemzetiségű volt jugoszláv hadifoglyok hazatérése

A német misszióval történt megállapodás folytán azokat a jugoszláv hadifoglyokat, akiket egy román-német bizottság román nemzetiségűeknek ismert el, május 8-ával a román kormány rendelkezésére bocsátják. Ennek folytán a román hatóságok tegnap átvették a timișoarai fogolytáborban tartózkodó román nemzetiségű hadifoglyokat. Ezek számára Girodán és Remetén a helyi hatóságok tábort létesítettek, hogy hazatérésükig gondjukat viseljék. A román nemzetiségű volt hadifoglyok első csapata az 5. vadászrezd diszszázadának vezetésével tegnap délelőtt már román nemzeti színű zászlók alatt és zeneszóval zárt sorokban a német helyi parancsnokság elé vonult. A volt hadifoglyok élítették Németországot és vezérét. A volt hadifoglyok csapata — ki-ki szerb egyenruhában, de már román katonasapkában, felvirágozva és román nemzetiszínű szalaggal a karján — a hadosztályparancsnoksághoz vonult. Barzotescu tábornok a királyt, Antonescu tábornok államvezetőt és a román hadsereget élte, amit a hadifoglyok lelkesen viszonoztak, majd élítették Dragalina tábornokot és Bárzotescu tábornokot s úgy vonultak aztán a városon végig, zeneszóval, átmeneti táborukba.

Mozi

A nős brigád

(FORUM — ARAD)

Az amerikai filmgyártás egyik legsikerültebb és leghatásosabb filmje a Hős brigád, amely Lincoln Auramam emokké történet megvalósításának történetét és rögzített történeteket: az északiak és déliek polgárháborúját mutatja be. Lincolnt az északiak jelelték és győzelme következtében a déliek egy másúán kiléptek az Unióból, konföderációt alakítottak és új elnököt választottak. Az érdekes mesét tulajdonképpen az képezi, hogy a déliek által a háború céljaira összeadott ötmillió aranyat hogyan akarják elszállítani rendeltetési helyére. Természetesen szerelem is van a filmben: a kénő (Miriam Hopkins) és az északiak egyik tisztje (Errol Flynn) között. A képek látványos tájakon készültek, sokezer statisztával és hatalmas költséggel. Érdekes látványos és valóban „nagy film” a Hős brigád.

Rádió

PÉNTEK, MÁJUS 9.

București: 6.45 Reggeli műsor, hírek, hanglemezek. 12.50 Hanglemezek. 13.15 Hírek. 13.30 Spanyol dalok. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Xilofonszólo. 14.10 Hírek. 14.30 Román zene. 18. Román-német katonára. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.15 A Manon című opera előadása. 23.30 Német, olasz, francia és angol nyelvű hírek. 24. Hanglemezek.

Budapest I. 6.40 Torna, hírek, hanglemezek. 10. Hírek. 10.20 és 10.45 Felolvasások. 12.10 Hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 16.45 Hírek. 17.15 Hanglemezek. 17.30 Előadás. 18. Tarka hangverseny. 18.30 Sport. 19. Hírek. 19.25 Felolvasás. 20. Zenekari hangverseny. 21.40 Hírek. 22. Cigányzene. 23. Német, olasz, francia és angol nyelvű hírek. 23.25 Hanglemezek. 24. Hírek.

SZOMBAT, MÁJUS 10.

București: 6.45 Reggeli műsor, hírek, hanglemezek. 12.30 Román indulók. 13.15 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Zenekari hangverseny, közben 14.10 Hírek. 18. Az ifjuság órája. 19. Nemzeti költészet. 19.10 Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.15 Énekhangverseny. 20.45 Bratianu Gheorghe előadása. 21. A rádiózenekar hangversenye. 22. Hírek. 22.20 Hangjáték. 23. Hanglemezek. 23.30 Német, olasz, francia és angol nyelvű hírek. 24. Hanglemezek.

Budapest I. 6.40 Torna, hírek, hanglemezek. 10. Hírek. 10.20 és 10.45 Felolvasások. 12.10 Hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 16.45 Hírek. 17.15 Hanglemezek. 17.20 Előadás. 18. Hangverseny. 18.30 Sport. 19. Hírek. 19.25 Felolvasás. 20. Zenekari hangverseny. 21.40 Hírek. 22. Cigányzene. 23. Német, olasz, francia és angol nyelvű hírek. 23.25 Hanglemezek. 24. Hírek.

CORSO (Arad)

TEL. 23-64

Ma premier

GARY COOPER idej egyetlen nagy filmje

Az igazi dicsőség

Az előadások kezdete 3, 5, 7:30, 9:30-kor

Főszereplők: GARY COOPER, ANDREA LEEDS, DAVID NIVEN és REGINALD OWEN

A fiataloknak engedélyezett!

Alligátor tank

Ez a neve annak az új harcikosznak, amely egy amerikai mérnök találmánya. Az új tank úgy vízben, mint a szárazföldön használható. Az alligátor tank különleges hajókról a tengerbe vagy folyóvízbe bocsátható és akkor óránkénti tizenhat kilométeres sebességgel haladhat kitűzött célja felé. Szárazföldön már nehezebb a mozgása, mert óránkénti sebessége csak 7 kilométer, ezzel szemben azonban páncélzata sokkal erősebb mint a jelenlegi tankoké. A vizalatti harcikoszi érthető figyelmet keltett szak-körökben.

— **Május 10. a templomokban.** Bucurestiből jelenti a Rador, hogy a közoktatásügyi, kultusz és művészeti minisztérium körrendelet intézett az összes egyházak és felekezetek vezetőihez és ebben utasította a papságot, hogy május 10-én hazafias prédikációban méltassák az ünnep történelmi jelentőségét.

— **Zár alá helyezték Tillea Viorel vagyonát.** Az igazságügyi minisztérium elrendelte, hogy helyezték zár alá Tillea Viorel, Románia volt londoni nagykövetének vagyonát. Tillea Viorel tudvalevőleg megfosztották a román állampolgárságtól. Ezt a vagyonát a telekkönyvi bejegyzés alapján leltározzák. Ebből a célból az ország összes ügyészségeit utasították, hogy folytassanak vizsgálatot a telekkönyvből rejegyzett ingatlan vagyon leltározása érdekében.

— **Horvát távirati iroda létesült Zagrábból** jelenti a Rador: A horvát kormány félhivatalos sajtóügynökséget állított fel. Az ügynökség neve Vlebit.

— **Utólagos jelentkezés a népszámlálásra.** Bucurestiből jelenti a Rador: A központi statisztikai intézet, amely az 1941-iki népszámlálást végezte, közli, hogy azok a polgárok, akik május 5-ig bármilyen okból nem jelentkeztek népszámlálási összeírásra, a jövőben beírásukat felbélyegezett kérvény alapján kérhetik. Az ajánlvá elküldött kérvényt a központi statisztikai intézethez kell küldeni, amelynek címe: Bucuresti, Splaiul Unirii 28. A kérvényben fel kell tüntetni a kérvényező nevét, foglalkozását, az április 6-iki lakcímet és jelenlegi lakása címét. Ezenkívül részletesen meg kell indokolni, hogy miért nem történt meg a beírása a népszámlálás alkalmával.

— **Az üsentesi református egyház anyáknapjára ünnepélye.** Az üsentesi református egyház vasárnap anyáknapjára ünnepséget rendez, amikor is délután három órákor a templomban műsoros ünnepély keretében áldoz az édesanyák emlékének. Igét hirdet Ajtay Gábor lelkes, szavalnak Kolozsvári Imre, Vass Antal, Csikota Klári, Lukács Eszti vasárnapi iskolások, Laczko Jenő, Kiss György, Német Piroska, Némedi Etelka, Némedi Rozália ifjúsági egyesületi tagok. Felolvasást tart Fehér Sándorné, a nőszövetség tagja. Ezenkívül az ifjúsági énekegyüttes két énekszámot ad elő. Az egyház vezetősége szeretettel várja az ünnepélyen az érdeklődőket.

— **Nem katonáskodnak a sokgyermekes német apák.** Berlinből jelentik: A német véderő parancsnoksága elrendelte, hogy sokgyermekes hadköteleseket a háború idején csak akkor lehet katonai szolgálatra besorozni, ha ez saját kívánságára történik. Vonatkozik ez olyan hadkötelesekre, akiknek nyolc vagy ennél több gyermekük, vagy fogadott gyermekük van, akikről törvényesen gondoskodnak.

— **Két halász életét vesztette a Fekete tengeren tomboló viharban.** Constanta közelében a hullámok partra sodortak egy halászbárkát, amelyen két halász ment ki a tengerre. A nagy vihar a bárkát felborította és a halászok a tengerbe veszttek. A vihar után még egy felborult bárkát találtak a halászok a nyílt tengeren. Ezen négy személy indult halászatra, akik szintén a tengerbe fulladtak.

— **Hetven kőműves kaphat állást.** A timisoarai állami munkaközvetítő hivatal közli, hogy hetven kőművest keresnek Dobrogeaba. Naponta 300—350 lei bért kapnak, ezenkívül az utazási költségeket is megtérítik.

— **Elítélt zendülők.** A timisoarai katonai törvényszék a januári zendülésben való részvétel miatt újabban a következő ítéleteket hozta: Crivat Ioan tanító egy évi, Chisiu Petru vasutas hat hónapi, Vinesin Ioan, Crainic Stefan, Draga Teodor és Teodorescu Petru egyenként három hónapi, Craciun Nicolae és Hant Ioan egyenként öt hónapi fogházbüntetést kapott. Három vádlottat felmentettek.

— **Timisoarai anyakönyvi hírek.** Születtek: Petanec Gheorghe leendőhód leánya Lucretia, Mitru Marin őrmester leánya Zoe, Mihalik András vasúti tisztviselő leánya Róza, Klein Béla pék fia Béla, Voicu Gheorghe egyetemi asszisztens fia Jon. Házaságot kötöttek: Juhász Gyula főhadnagy és Smeu Veronika, Gánisac Vasile főhadnagy és Savu Virginia. Meghaltak: Övezgy Fischer Jánosné szül. Chron Ida 55 éves, II. ker. Neculcea-utca 25. Goti Ioan 51 éves napszámos III. kerület C. Porumbescu-utca 41. Truzicski Sándor 55 éves pincér III. kerület Corbului-utca 10.

Ajtay Viktor (Aiud)

Modern messzehordó ágyuk

A mai most folyó nagy háborúban sokszor esett szó messzehordó ágyukról és különösen aktuálisává váltak, amióta a német hadsereg a La Manche-csatorna francia partjáról, — bizonyára Calais környékéről —, mind gyakrabban veszi tűz alá ezen ütegekkel Dover városát, illetve az ott tartózkodó és a csatornában haladó brit hajókat, — jelentős károkat okozva.

Ha figyelembe vesszük, hogy a La Manche csatorna francia és angol partjai a Pas de Calais szakszának legközelebbi pontjain is kb. 32—35 km-re vannak egymástól, továbbá azt, hogy az egymásnak válaszoló német és angol messzehordó ágyuk a partokon belül valószínűleg jó egynéhány kilométerre vannak gondosan elrejtve, — akkor láthatjuk, hogy egészen rendkívüli technikai alkotásról: óriás-ágyukról van szó, mert legalább 40—70 km. és ezen felüli távolságokra küldik borzalmas hatású lövedékeiket. Ez utóbbi lehetőséget az is bizonyítja, hogy az angol kormány rendelkezése Anglia délkeleti partvidékeit kiürítették és a lakosságot az ország belsőbb vidékeire költöztették, mert a német messzehordó ágyuk lövedékei kb. 30 kilométer mélységben veszélyeztetik a partvidék életét és vagyonát.

Az 1914—18-as világháború elején a legtekélyesebb, szárazföldön használt messzehordó ágyuk maximális lőtávolsága sem igen volt több átlagban mint 20—25 km. és csak a nagy háború utolsó éveibe sikerült különlegesen készített ágyukkal kb. 25—30 km. és ennél nagyobb távokra küldeni a gránátokat. Természetesen a hadiflották különleges és legnehezebb ágyúi már abban az időben is megközelítették ezeket a lőtávokat és éppen ezért a küzdőfelek gyakran használták a szárazföldön folytatott harcokban is: hadihajókról leszerelt óriási ágyukat, a fontosabb támadási pontokon.

Igy tehát óriási feltűnést keltett, amikor 1915-ben a németek a belga Dixmude helyiségből a francia Dunkerpe várostól 40 km. távolságról ágyukkal lőtték. Eleinte hihetetlennek is tartották az erről szóló híradásokat. Ez az ágyú egy aránylag kiskaliberű: 80 mm-es, hosszucsuves, messzehordó hajóágyú volt, mely 40 fokokos indulási szög alatt lötte ki gránátjait Dunkerpe városára. Állítólag ezek az első sikerek adták meg a gondolatot a német hadvezetőségek olvan ágyuk készítésére, melyekkel később Páris 126 km. távra is lőtték.

Hogy a mai modern messzehordó ágyukról némi képet nyerjen az olvasó, ime néhány adat:

A legmodernebb angol hadihajók igen gyakori fegyvere, a 152 mm-es gyorstüzelő-ágyú csúszulása darabonként 8 tonna és 45 kg-os gránátjai kb. 30 km-ig repülnek. A szintén brit „Queen Elizabeth” dreadnaught típusú hajók 380 mm-es főágyú és tonnas csúszulából 885 kg-os gránátokat 25 km-en felüli távokra lövik, — az angol „Lord Nelson” óriáshajó 406 mm-es toronyágyúinak csúszulása 18 méter, — a csúszulák egyenként 107 tonna és 1060 kg-os lövedékei 30 km-en felüli távolságokon hullanak le. Akit érdekel a ballisztika tudománya, azt is meglepheti, hogy ezek az 1060 kg-os lövedékek 900 m-es kezdősebességgel hagyják el a csúszulát.

Természetesen az ellenfelek hasonló nagyságú hadihajóinak megfelelő ágyúi sem maradnak el, mert pl. az olaszok „Vittorio Veneto” csatahajójának legnagyobb ágyú 33 km-re lönek és a németek új, legnagyobb egységei, melyeken 375 mm-es toronyágyuk vannak elhelyezve, szintén ekkora távolságon vesztélyt jelentenek az ellenségnek.

A franciák az eddigi adatok szerint 155—340 mm. közötti kaliberekkel legfőképpen 40 km. maximumot tudtak elérni, — pedig tagadhatatlan, hogy a francia hadsereg a nemrég lezajlott háborúban igen jelentős számú és legnehezebb ágyúval rendelkezett, melyek javarészen a legmodernebb konstrukciók voltak.

— **Adomány a vakoknak.** A timisoarai bórkereskedők Zsadányi Géza bórkereskedő elhalálása alkalmával koszorura gyűjtött pénzéből megmaradt 225 leit a timisoarai vakoknak adományozták.

— **Ellopta a gépszíjat.** A Ruschita montánai kőbánya egyik gépéről eltűnt a gépszíj. A csendőrség a nyomozás során megállapította, hogy azt Marta Octavian községbeli lakos lopta el. A szíjat eladta egy cipésznek, a pénzt pedig elmulatta. A tolvajt letartóztatták.

Ezzel szemben a németek mai modern, nehéz messzehordó ágyú 150 és 210 m/m-es kaliberekkel elérték, sőt túlhaladták ezeket a távokat, így pl. egyik fajta 356 m/m-es ágyúval a mostani háborúban már 55 km. és egy másik típusal, melynek nagysága 380 m/m., már 62 km. távokra röpítik a gránátokat. Ezek után könnyen érthetővé válik Dover és környékének rendszeres ágyuzása a tengerpart francia részéről, mert ezeket különleges, a világon ma létező legnagyobb ágyúkkal bombázzák.

Ha figyelembe vesszük, hogy a német Krupp ágyugyár már 1918-ban képes volt 130 km-re lövő ágyukat készíteni, akkor nem alaptalan az angol sajtó már egy évvel ezelőtt forgalomba hozott híre és aggodalma, hogy az angol kémszervezet megállapította olyan német ágyuk létezését, melyek 150 km-re, — sőt egyesek szerint talán 180—200 km-re is hordanának.

Amikor 1918. tavaszától kezdve a németek Páris először 110 km-ről, francia területen a Crepy melletti erdőből kezdték gránátolni, világhírűvé lett messzehordó ágyukból, ez a tény már nem csak a laikus nagyközönséget, de a világ legkiválóbb katonai szakértőit is meglepte, sőt valósággal konsternálta és sokáig valóságos rejtélyként szerepelt. Különösen a franciák egész meseszerű, legendás dolgokat mondtak el ezen ágyuk hol és mibenlétéről.

Ma már sok minden ismeretes a Páris 1918-ban 130 km. távon lövő ágyukról. Az is tudott dolog, hogy a németek sokféle típusú, csodás teljesítményű messzehordó és egyéb ágyukból álló hatalmas lövegparkja is nagyban hozzájárult az eddigi győzelmekhez, mert ezen ágyuk száma és tüzerjeje jelentékenyen felülmulta az ellenség védelmét.

A legnagyobb mai német messzehordó ágyuk csúszulása 24—30 méter között váltakozik, az 1918. évi Páris lövő ágyuk csúszulása 34 méter hosszúak voltak. 1918-as francia híradások szerint már az évben foglalkoztak a németek Londonnal 150 km-ről, ágyúval történő bombázásának kérdésével és állítólag az akkori fegyverszünet időpontjában éppen el is készült a pilseni Skoda-művekben két ilyen ágyú-óriás, melyek 250 m/m-es kaliberrel és 40 m. csúszulással legalább 150 km-re röpítették volna lövedékeiket. Hogy mit jelent egy ilyen ágyú-mastodon, elég ha idézzük a Páris lövő 210 m/m-es ágyukról, hogy azoknak egyenként és egyedül a csúszulák 200.000 kg. volt, míg az ágyú összszulája minden alépítményével együtt 750.000 kg-ot jelentett.

Még a mostani nagy háború kitérőse előtt bejárta a világsajtót az a hír, hogy a romániai (mediasi) származású Oberth tanár elmélete alapján készíthető úgynevezett „rakéta-ágyú” és légi torpedó, melyekkel állítólag fantasztikus távokról bombázhatnák az ellenfelek egymás hadászatiilag fontos támpontjait. Emlegették pl., hogy Lipsceből Strassburgot vagy a „Siegfried-Wallwest” erődítésvonalból éppen Páris lehetne majd bombázni rakéta-ágyúkkal. Hogy ezekből a hírekből és lehetőségekből mennyi igaz és mennyi vált valóra: azt ma még nem tudjuk megállapítani, mert a nagy háború sajnos még nincs befejezve, sőt úgy látszik minden nap csak növekszik borzalmasságában. Minden hónap új és új fejlődést ad a háború rettenetes haditechnikai eszközének és úgy véljük: joggal aggodalmoskodik mindenki, aki hisz új, meglepetésszerű hadieszközök és eljárások alkalmazásában, de nem hisz a mostani nagy küzdelem közeli befejezésében, hanem a földgömb még több, eddig érintetlen pontjain való fellángolásában, egy végeredménybe még szörnyűbb és nagyobb arányú világégésben, azért pedig az újjarendezett világtérkép és az anyagi javak igazságosabb megosztása után egy tartós és általános békében, amely mégis csak boldogabb életet kell jelentsen a föld minden lakójának! . . .

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Pénteken, május 9-én Timisoarán a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Salvador gyógyszerár, Gyárvárosban a Schul gyógyszerár, Erzsébetvárosban a Keller gyógyszerár, Józsefvárosban a Craciun gyógyszerár, Mehalában a Corvin gyógyszerár és Fratelián a Panajoth gyógyszerár.

Aradon az ügyeletes gyógyszerárak a következők: Angel (Catedralei lér), Omescu (Regina Maria és Alexandrii utca sarok) és Kesziénbaum (a gver-

Bérmálásra

aláírástól függően óriási válaszok

„ORA FIXA“

cég, Timisoara IV., Strada Bratiannu 31

Finom órák és egyszerű
közismert olcsó bevásárlási
helye Aranyat, briliánst
veszek vagy becserelek

SPORTSEMÉNYEK

Az aradi, bradi és resítai NB egyesületek is komolyan foglalkoznak a visszalépés gondolatával

A Nyugat-Dél mérkőzés után a fővárosból visszatért egyik hivatalos személyiséget megkérdeztük, mi igaz abból a hírből, amely az utóbbi időben több egyesületnek a labdarugó NB-ből való visszalépéséről került forgalomba. A megkérdezett személyiség kijelentette, hogy a fővárosi labdarugó körökben is, komoly formában tárgyalják ezt a kérdést. Ugyanis most már nemcsak a timisoarai, számszerint hét egyesület visszalépéséről van szó, hanem az aradi, bradi és resítai NB egyesületek elhatározott szándéka, hogy ősztől kezdve már nem vesznek részt a rengeteg pénzt és időt felemésztő nemzeti bajnokságban. Sőt a resítai UDR már a tavaszi idényt sem

akarta végig játszani. Mindezek az egyesületek az NB megszüntetését kívánják és a kerületi bajnokságokban óhajtának résztvenni. Csupán a bradi Mica képez kivételt, amely olyan tartományi bajnokságot kíván, amelyben több egymáshoz közel fekvő város legjobb labdarugó egyesületei vennének részt.

Amint látjuk, a hivatalos körökben is élénken foglalkoztatja ez a mindinkább elterjedő irányzat és a román labdarugás újjászervezésénél az itteni egyesületek kívánságát minden bizonnyal figyelembe veszik majd. Az egyesületek nem akarnak tovább ráfizetni és saját pénzükhöz az ország legtávolibb városában is a labdarugást tanítgatni.

Világhíradó

A Budapesten május 16—18. között lejátszásra kerülő magyar-olasz teniszmérkőzésre az olaszok a következő csapatot küldik: Cucelli, Romanoni, Bossi és Sada.

Vasárnap, május 11-én Mannheimben német-magyar kézilabda mérkőzés lesz. A magyarok ezen a mérkőzésen bizonyára igen hasznos ismeretekre tesznek majd szert, mert a németek tanítómesterei ennek a százszázalékos testedző sportágnak.

A Magyar Országos Tornász Szövetség vasárnap rendezti az ifjúsági versenyeket, amelyen 14 egyesület 158 versenyzővel vesz részt. A harmadosztályú versenyben 25 csapat indul, míg az egyéni versenyben 17 induló rajtolt.

A ma meginduló olasz-német női teniszversenyen az olaszokat az Aneliese Ullstein-Bossi, Vally Sandoni no és Vittoria Tonolli csapat képviseli. A németek csapata: Gertrud Rosenthal, Ursula Rosenow és Margarete Köppel.

A német országos bajnokságok állása a vasárnapi már közzétett eredmények után a következő:

I. csoport

LSV Stettin	4	1	2	1	8:9	4
Vorw. Ras. Gleiwitz	3	1	1	1	5:4	3
Preussen Danzig	3	—	3	—	4:4	3

I. B. csoport

Dresdener SC	3	3	—	—	10:4	6
Tennis Borussia	4	1	1	2	5:7	3
NSTG Prag	3	—	1	2	3:7	1

II. B. csoport

Schalke 04	3	3	—	—	14:1	6
Hannover 96	4	1	—	3	10:15	2
Borussia Fulda	3	1	—	2	5:13	2

III. csoport

VfL Köln	4	3	1	—	14:5	7
Kickers Offenbach	4	1	2	1	10:8	4
Tus Helene Alteness.	4	1	2	1	9:8	4
FC 93 Mühlhausen	4	—	1	3	7:19	1

IV. csoport

Rapid Wien	4	2	1	1	14:4	5
TSV 1860 München	4	2	1	1	12:8	5
Kickers Stuttgart	4	1	2	1	7:9	4
VfL Neckerau	4	1	—	3	4:16	2

Amint a fenti táblázatból látható, néhány csapat már csoport-összetesek tekinthető. Igen érdekes, hogy a bécsi Rapid, amelyet az országos bajnoki cím titkos jelöltjének tekintettek, csak igen nehezen tartja a rá az élen és csoportgyőztes rangját is igen erősen veszélyezteti a TSV 1860 München csapata.

Az olasz bajnokság vasárnapi eredményei ezek voltak:

Bologna—Lazio	2:2
Ambrosiana—Atalanta	3:1
Florentina—Juventus	5:0
Milano—Genova	1:1
Napoli—Bari	4:0
Venezia—Novara	3:0
Torino—Livorno	5:2
Roma—Triestina	0:0

Ezzel a Bologna 39 ponttal megnyerte az olasz bajnokságot, 2. az Ambrosiana 35 ponttal, 3. Florentina 35 ponttal, 4. a Milano 34 ponttal. Novara és Bari csapatai kiesnek az első osztályból.

Tekesport

A TEKE CSAPATBAJNOKSÁG HATODIK FORDULÓJA

Az aradi körzeti teke csapatbajnokság hatodik fordulóját a szombati ünnepnapon és vasárnap bonyolították le és az ismét néhány érdekes és a helyezések szempontjából fontos küzdelmet hoz. A műsor beosztása a következő:

Szombaton: Crisana—Metalurgist, 10.30 óra, bíró: Macian.

Vasárnap: CAA—Rapid, 17 óra, bíró: Gligorescu Paul.

Gutenberg—Infratirea, 17 óra, bíró: Maurer.

Fortuna—Tricolor, 18 óra, bíró: Peja.

Transilvania—Prietenii, 18 óra, bíró: Major.

Az előállók a pályaválasztók.

KÖZGAZDASÁG

Uj tűzifaárakat állapítottak meg

A közelítési államtitkárság megállapította a tűzifa maximális árát. Ezerint az alább felsorolt vasuti állomásokon a bükk, platán, akác, szil és gvertyánfa ára 10 to más vagonokban a következő: Timisoara 11 ezer 400 lei, Arad, 10 ezer 700 lei, Sibiu 10 ezer 200 lei, Brasov 10 ezer 200 lei, Turda 10 ezer 200 lei, Blaj 10 ezer lei, Lugoj 10 ezer lei, Fagaras 9 ezer 500 lei, Deva 9 ezer lei, Alba Iulia 9 ezer lei, Beius 9 ezer lei, Oravita 8 ezer 500 lei, Sighisoara 8 ezer 500 lei. A tölgy és cserfa ára 10 tonnás vasuti kocsiban átadva 500 leiel magasabb, míg a fűz, nyír, hárs és nyárfa a feltüntetett állomásokon átadva 2

ezer 500 leiel olcsóbb. Az árakban mindennemű adó és illeték benne van.

A kitermelés helyéről székérel, vagy tehergépkocsival a felsorolt városokba szállított tűzifa nem lehet drágább, mint a vasuton történt szállítás esetére megjelölt árak. Kivételt képez Bucuresti, Ploesti, Galati, Constanta, Braila, Iasi, Timisoara, Arad és Brasov, ahol az így szállított tűzifa 800 leiel drágább vasuton szállított fánál. A többi városok tekintetében a városvezetőségek május 15-ig kötelesek maximális árát megállapítani erre az esetre.

A cukorjegyrendszer Aradon

Aradon a lakosság, a cukorjegyben feltüntetett körzetszám szerint, május havi, heti 30 dekában megállapított cukoradagját az alábbi kereskedőknél veheti át: (közöljük: 1. a körzetszámot, 2. a kereskedő nevét és 3. az üzlet helyét.)

71: Bauer, Cosbuc 39. — 72: Csernyánszky, Cosbuc 16. — 73: Schmidt, Gh. Birta 42. — 74: Liszka, M. Viteazul 13. — 75: Cozma, Ferd. 17. — 76: Ana Petru, Reg. Ferd. 22. — 77: Perva-Kolta, Crisana 1. — 78: Nagy, Reg. Elisab. 37. — 79: Bugariu, Reg. Ferd. 58. — 80: Ana Petru, Reg. Ferd. 22. — 81: Aracom, Reg. Ferd. 20. — 82: Albert, Reg. Ferd. 54. 83: Bojejevcszki, Reg. Ferd. 62. — 84—86: Mihof ter, Mocioni 5. — 86: Juhász, Mocioni 11. — 87: Juhász, Mocioni 11. — 88: Butariu, Minervei 31. — 89: Hubert, Caraniderilor 2. — 90: Cheveresan, L. Barna 54. — 91: Opre, L. Barna 29. — 92: Lőrincz, Dorobantilor 1. — 93: Institoris, Dorobantilor 6. — 94: Kohut, Saguna 69. — 95: Varga, Saguna 2. — 96: Plank, L. Barna 28. — 97: Győri, Dorobantilor 44. — 98: Hollerbach, Dorobantilor 46. — 99: Görlich, Gen. Coanda 15. — 100: Muscan, L. Barna 2. — 101: Krizsan, Ratiu 2. — 102: Kumert, Cap. Ignat 29. — 103: Jumanca, Oituz 160. — 104: Pap, Cap. Ignat 49. — 105: Maxa, Cap. Ignat 156. — 106: Kosara, Cap. Ignat 60. — 107: Deliman, Rahovei 188. — 108: Bakos, Cap. Ignat 66. — 109: Lelik, Gen. Coanda 54. — 110: Messer, Grivitei 58. — 111: Wunderlich, Gen. Coanda 27. — 112: Albu, Gen. Coanda 40. — 113: Minischhofer, N. Pompiliu 15. — 114: Bazal, N. Pompiliu 47. — 115: Garlati, N. Pompiliu 28. — 116: Wittmann, Grivitei 2. — 117: Reich, Ratiu 72. — 118: Halic, Ratiu 52. — 119: Lazar, Ratiu 18. — 120: Szűcs, S. Ratiu 29. — 121: Soanyur, Podulul 22. — 122: Tausch, Veseliei 13. — 123: Schroffer, Dorobantilor 11. — 124: Rudolf, Mos Ajun 16. — 125: Haller, dr. Suciu 22. — 126: Schwartz, Bihorulul 2. — 127: Rus, Bihorulul 7. — 128: Olajos, Ardealului 1. — 129: Hegedűs, Col. Paulian. — 130: Pintea, Miron Costin 2. — 131: Pintea, Miron Costin 2. — 132: Codreanu, M. Costin 12. — 133: Kiss, Marasesti 64.

— 134: Dingfelder, Piata Mica 3. — 135: Rista, Ap.rod Purece 8. — 136: Suciu, Targului 7. — 137: Clop Ap.rod Purece 11. — 138: Fülöp, Ap.rod Purece 32. — 139: Lucaei, Sezatoraei 136. — 140: Boclord, Basarab Voda 45.

SZÁMLÁK FELÜLBÉLYEGZÉSE. Tudvalevő, hogy április 1-től megszüntették a számlák külön 6 ezrelékes számla- és 4 ezrelékes repülőbélyeg illetéket és a kettőt egy fajta bélyeg alakjában kell leróni. Tekintettel arra, hogy az első napokban az érdekelteknek nem volt időmük még a rendelkezésről, a pénzügyminisztérium most úgy határozott, hogy kivételesen nem vesznek fel kihágási jegyzőkönyvet az április 1-től 10-ig terjedő idő alatt a régi rendszer szerint felülbélyegzett számlák után.

Ásványi zsiradékból is készítenek szappant. Az utóbbi időben a szappangyártás céljaira szükséges állati és növényi zsírok mennyisége csökkent. A nemzetgazdasági minisztérium a polgári lakosság és hadseregnek szükséges szappan gyártására engedélyt, hogy a növényi és állati zsiradékokat megfelelő mennyiségben ásványi eredetű zsiradékokkal helyettesítsék. A kőolaj államtitkárság rendeletet adott ki, amelyben a kőolajtársaságokat kötelezte, hogy termeljenek olyan anyagokat, amelyek a szappangyártáshoz szükségesek.

Megváltja az állam a direkttermű szőlőket. A földművelésügyi minisztérium szőlészeti osztályának kimutatása szerint eddig 39 megye területén 2700 hektár direkttermű szőlőt váltott meg az állam. A megváltás készpénzzel, vagy adóelengedéssel történt.

A vaslemez, szög és drót új maximális ára A közelítési államtitkárság rendeletileg 2,3 százalékkal felemelte a vaslemez, szög és drót maximális árát. Az emelés az április 1-én életbe lépett adók és illetékek nyomán vált szükségessé. Az emelés április 1-től érvényes.

Megállapították a glicerintmentes olajkvótát. A közelítési államtitkárság nyilvánosságra hozta a szappangyártó vállalatoknak szükséges szilárd glicerintmentes olajmennyiség felosztását. A készletből 81 váhulat részesült, amelyek a növényi olajkvóták hivatalához kell forduljanak, hogy az államtitkárság kintalja számukra a megállapított mennyiséget.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. **ALLÁSKERESÉS** rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. **Vastag betűvel** szavanként kétféle, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. **Vastag betűvel** legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kétféle. Jellege és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz **I. kerületben:** Déli Hírlap Kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28—10. **II. kerületben:** Hayer-társaság, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szereb tempium mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. **III. kerületben:** Flauder trafik, Piata Lahovari. **IV. kerületben:** Grozescu trafik, Pta Küttl. — Nogrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Wittek trafik, Bulev. Regele Carol 54. — Coliccia trafik (volt Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Telef.: 45—13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8, Telefon 17—11).

Alkalmazás

Intelligens németül perfekt beszélő zsidó nevelőnőt keresek azonnali belépésre kisfiam mellé. Írásbeli ajánlatot „Arad” jellegre kérek küldeni. Rudolf Mossehoz, Arad, Eminescu 8. (2155)

Hegesztők (villany vagy autogen) azonnalra felvételnek. Bozsák M. és Fia R. T. vasárnyár, Timisoara II., Str. Gloriei 11. Telefon 37-06. (1175)

Keresek egyedülálló nyugdíjas vagy biztos existenciájú nőt, aki távollétem alatt a házat gondozza, lakás díjtalan. Arad, Ioan Calvin 52, d. u. 13—15-ig. (2471)

Fénykép-retusőr, perfekt, állandó állást talál Dreher János fényképezésnél, Bocsa-Montana, jud. Caras. (1154)

Házmeztornót keresek, aki a háztartásban segédkezik. Timisoara II., Splaiul Kunz 4. (1161)

Önálló ügyes masamodnó jó fizetéssel vidékre azonnal felvétetik. Jelentkezni Timisoara I., Str. Vasile Alexandri 6. (1210)

Allást keres

Intelligens zsidó urilány bárhol bármilyen állást vállal. Magános urhoz házevetőnőnek megy. Leveleket „Első ut” jellegre a timisoarai kiadóba. (1166)

Keresek gazdaságom részére gyakornokot, aki gazdasági ismeretekkel rendelkezik. Cim Nagy Dénes földbirtokos, Turda. (1187)

Lakás

1—5-szobás lakást keres egy főmunkás azonnalra vagy későbbre. (Esetleg lelépésért.) Cimeket „18-70” jellegre a timisoarai kiadó továbbít. (1153)

Vasesztergályost

jó kereseti lehetőséggel azonnal felveszünk

Schramm Hütel és Schmidt

gépgyárban loplep. Jelentkezni lehet vagy a gyárban, vagy Fritz Brekner műszaki irodájában Timisoara IV., Bulev. Carol 40

Keresek 3—4 szobás lakást Timisoara I—II. vagy III. kerületben. Cimeket kérek Orient Boyhoz, Timisoara. (2204)

2 szobás lakást a IV. kerületi piac közelében június 15-re keresek. Dóczy Dezső cukrász, Timisoara IV., Piata Dragalina 6. Ügynökök díjaztatnak. (1190)

Keresek 2, vagy 3 szobás lakást komforttal. Ajánlatot Es-Ka utján Timisoara, telefon 10-16. Közvetítő díjaztatik. (1191)

Négy szoba fürdőszobás lakás kiadó június 1-re. Str. Matasarilor No. 5. (1188)

Egyedülálló nyugdíjas urinó, pontos fizető, két szobából álló, esetleg egyszobás komfortos lakást keres. Értekezni lehet Timisoara, Bulev. Carol 24, ajtó 8—9. (1168)

Butorozott szoba május 15-re csak férfi részére kiadó. Timisoara IV., Str. Seiler 5, földszint. (119.)

Elegáns butorozott szoba fürdőszobahasználattal, csak komoly urnak vagy gyermekeken házaspárnak kiadó. Timisoara IV., Splaiul Tudor Vladimirescu 27, ajtó 7. (1200)

Köszönetnyilvánítás

Mindazok a rokonok, jóbarátok, ismerősök, kik felejthetetlen testvérünk

Zsadányi Géza

elhunyta alkalmából vigasztaló szavaikkal és koszorúkkal mélységes gyászunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezut on hálás köszönetünket.

Timisoara, 1941 május 8.

A GYASZOLÓ CSALÁD

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a legjobb gyermek, anya, nagyanya, anyós, testvér és rokon,

Özv. Fischer Jánosné

szül. KROHN IDA

nyugalmozott táblabíró özvegye, rövid szenvedés után, életének 56-ik évében elhunyt. Temetése e hó 10-én, szombat on délután 5 órakor lesz a II. kerületi (Fábrica) temető kápolnájában.

Timisoara, 1941. május 8.

Dr. Fischer Ottmár és Dr. Fehér Ferencné szül. Fischer Magda gyermekei, özvegy Krohn Ferencné édesanya, Fehér Magdi, Fehér Terike unokái, Dr. Veterány Viktorné, özv. Kratochwill Jánosné, Krohn Ferenc, Dr. Krohn Béla testvérei, Dr. Fehér Ferenc, Dr. Veterány Viktor vejei és számos rokon.

Adás-vétel

Megvételre keresek jó állapotban lévő jég-szekrényt és egy kétiángos gázrezsőt. Cimeket Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8 leadni. (2489)

Lakatos-szerszám eladó. Timisoara V., Str. Dr. Sagovici 68. (1199)

Eladó 10/20 H. P. International új típusú traktor, Hanomag W. D. traktor, továbbá 6-os és 8-as magánjáró kazánok. Merkovic Géza, Timisoara IV., Str. Fröhl 46. (1204)

Keresek tiszta ablaküvegeket, 24 drb, 81×28 és 8 drb 55×28. Timisoara, Calea Torontalului 38. (1205)

Egy MAV. 22—24 P-S. motort repedés mentes, valamint egy 25—30 H. P. Diesel-motort használható állapotban megvételre keres. Lidolt, Lipova, jud. Timis. (1209)

Veszünk modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, porcellánt, íróasztalt, varrógépet. Nagy választék hálószobában, kombinált szobákban, konyhákban, mindenfajta modern használt és antik butorokban. Blidariu butorüzlet, Timisoara, IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (1064)

Teljes lakásberendezéseket, beíró- és keleti szőnyeget, antik és modern butort, varrógépet, ezüstöt, nemes porcellánt. Timisoara, Aradon valamint az ország bármely más helyén veszünk a legmagasabb áron. Tempo bizományi üzlet, Arad, Bulev. Regina Maria 12. Telefon 19-75. (1065)

Eladó magas szárú duplatalpú, bakacsnak is használható negyenes fércipő, fali ingaóra, ötven darab literes és számos különböző nagyságú üveg. Timisoara III., Str. Memorandului 4, I. 2. Délélt. (2500)

Aki szörméit menteni akarja,

ZIRCHER

szücsző megőrzésre adja

Tűz és betörés ellen biztosítva vagyok. Molykár ellen pedig cégszerűen szavatolok. Arad, Eminescu-u. 14 sz.

Nyomatott a Tipografia „Munca” kö-forgógépén, Timisoara.

Üzletáthelyezés

Szaküzletemet a mai naptól az ALBINA BANK-palotába Timisoara I., Piata I. C. Bratianu, bejárat Mercu-u. oldalán helyeztem át

Adaibert Sebestyén

Tel. 44-16

Sürgősen eladó ház, 2×2 szoba, konyha, éleškamra, pince, istálló, nagy gyümölcsös-kerttel és szőlővel 400.000 leiert. Timisoara, Str. Martirul Ciordas 77. Érdeklődni a 71. szám alatt. (1203)

Fiatalkutyát eladó. Timisoara III., Vladica Badescu 3. (1206)

SALONTA - MARE-n

7 szobából álló **uri házat** eladnám vagy elcserélném. Érdeklődni: Arad, Bulev. Carol 83 Apart. 1

Patentzáró kannákat vennék tejszállításra 25—50 liter nagyságig. Alexandru Huzmazan, Masloc. (1198)

Házat veszek. Arad beltelkén megfelelő hozammal hétszáz ezer körül bankteher, ezenfelül is átruházható. Ajánlatokat: Arad, Dr. Paretz György ügyvéd irodájába, Horia 9, délutáni órákban. (2492)

Fűveszőt minden mennyiségben megvesz a vakok egyesülete. Timisoara III., Str. Doja 20. Telefon 21-18. (1201)

Fehér francia bulldog kölyök-kutyák eladók. Arad, Aconiu-cipőüzlet. (2490)

Különbélt

Erdőüzem keres bérautót fafuvarozásra. Cim a timisoarai kiadóban. (1186)

Ardeal eicsatolt részén,

főleg Oradeán nagyobb házat vennék, esetleg vagyont cserélnék. Ajánlatokat: „Kézpénz” jellegre, Arad, Rudolf Mosse-iroda, Str. Eminescu 8 alá kérek.

Román cég likvidáló gyárat, esetleg nagyobb iparvállalatot Bánátnban átvételre keres. Ajánlatok „Tökések” jellegre a timisoarai kiadóba kérének. (1197)

Református 31 éves férfi vagyok, betársulnék kereskedő, iparos vagy földműves családba 120.000 lei készpénzzel. Későbbi házasság. Kérek levelet a timisoarai kiadóba „120.000” jellegre. (1208)

Nyaraló, kastélyban, szép parkban, 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel kiadó. Bukovinszky, Gavojdia, Lugoj mellett. (1207)

Megbízóink készpénzben

nagyon magas árat fizetnek külföldi, belföldi perzszőnyegekért, antik butorokért, márkás porcellánokért, irodai berendezésekért, linoleumért, írógépekért, festményekért, szobrokért, Wertheimkasszákért, műtárgyakért, ezüst-dísz tárgyakért, könyvrihaságokért.

„ARTA” bizományi üzlet, Arad, Strada Alexandri 5.

Hirdessen a

Déli Hírlapban!